

XXI. ÉVFOLYAM
2021. DECEMBER

ÉTA-HÍREK

30 éves az Együtt-Értük
Alapítvány

30 éves a Fogd a Kezem
Alapítvány

Megjelent a Fény Felé
Alapítvány új könyve

30 éves a Fogadj el Alapítvány
– jubileumi programsorozat
Szajkon 2021 -ben

Esélyegyenlőségi konferencia
a Parlamentben

Új esélyek az Odúban

Az Én Közösségi Szolgálatom
avagy Közösségi Szolgálat
a jövőben Alkotói pályázat
díjátadója

Jogász válaszol

Adventi Vásár Rákosmentén

**Az
egészségünkért,
és hogy működjön
az ország:**

**KÉRJE A
3. OLTÁST!**

Adventi beköszönő 2021

Újra elérkezett Advent időszaka. Az erre való hangolódás jegyében köszöntöm szeretettel e sorok olvasóit.

Ilyenkor év vége felé sokan, így mi is próbáljuk áttekinteni, összegezni, hogy mit végeztünk vállalt-tervezett feladatainkból ebben az évben. Kiknek a segítségével, milyen messzire jutottunk el, mi az, ami elmaradt és tevődik át az új esztendőre, valamint melyek azok a cölöpök, amik mentén halad továbbra is Szövetségünk.

Ez az évünk is csaknem teljes egészében a COVID 19 járvány jegyében, valamint ennek következményei árnyékában zajlott. Idén is jelentősen rányomta bélyegét az egész életünkre, életterünkre. A megszokotthoz képest továbbra is jelentősen korlátozott mozgástér jutott csaknem minden tekintetben. Hiszen megváltoztak a keretek segítő tevékenységeinket, emberi kapcsolatainkat, egészségi állapotunkat illetően. Különös tekintettel mentális és pszichés egészségünkre.

Szolgáltatást nyújtó és életminőséget javító programjaink nagy részét, ezúttal is online térbe helyezve tudtuk eljuttatni tagszervezeteinkhez és mindenki máshoz is, akik látókörünkbe tartoznak.

Az online térben történő kommunikációra való kényszerű átállás továbbra sem zökkenőmentes teljes egészében, bár sokat fejlődöttünk e téren a tavalyi évhez képest. Továbbra is hiszem és vallom, hogy a virtuális tér nem képviseli azt a minőséget, amit a személyes kapcsolattartás, találkozások, beszélgetések hordoznak magukban. Alkalmazkodva az alapjaiban megváltozott körülményeinkhez, szokásainkhoz, Szövetségünk látókörébe tartozó közösség(ek) érdekében kellett alapjaiban megváltoztatni segítő és kommunikációs, valamint közösségépítő stratégiáink gyakorlati kivitelezését. Mind ezt annak tudatában voltunk kénytelenek megtenni, hogy mostanra már látható, hogy ezek a megváltozott körülmények kisebb-nagyobb intenzitással még jó ideig befolyásolják életünket, tevékenységeinket.

Mindennek ellenére a 2021-es évre vállalt, költségvetésben is megjelenített feladatainkat teljesíteni tudtuk. Ez évben túlnyomó többségében fizikai jelenléttel, de az átlagnál gyakrabban vettük igénybe online felületeinket is. Az előző évhez hasonlóan, továbbra is szükség tagszervezeteink, elnökségi és ellenőrző bizottsági tagjaink, külső munkatársaink, önkénteseink, valamint a szövetségi ügyvezetésben dolgozó munkatársak együttes, összehangolt munkájára, néhol ember feletti rugalmasságára és az olykor pillanatonként változó helyzethez történő alkalmazkodására.

A jövőt tekintve továbbra is legfőbb célunk, hogy az ÉTA látókörébe tartozó, elsősorban értelmi és halmozottan sérült embertársaink, az ő családjaik, és a velük foglalkozó szakemberek, önkéntesek számára olyan szolgáltatásokat biztosítsunk különböző programok keretében, melyek javítják életminőségüket, segítik mindennapjaikat, lehetőségük van találkozásokra, építő beszélgetésekre, pihenésre, töltődésre. Épp ezért nagy öröm volt számunkra, hogy le tudtuk bonyolítani nyári programjainkat Balatonmáriafürdön. Ezekről részletesen beszámoltunk harmadik negyedéves kiadványunkban.

Mindezek mellett igyekszünk a megváltozott körülmények ellenére is figyelmet fordítani arra, hogy tagszervezeteink

között a még rendelkezésre álló élő kapcsolat hatékony maradjon a jövőben, hogy továbbra is megmutathassák egymásnak és a szélesebb nyilvánosságnak, hogy milyen értéktérítő munka folyik a szervezeteiken belül. Ezt a célt erősítettük, támogattuk 2021-ben a tagszervezeteinkről folyamatosan készülő bemutatkozó filmek készítésével, YouTube csatornánkon történő bemutatásával.

2022-ben folytatni kívánjuk ezt a munkát, újabb 5 tagszervezeteinkről szóló bemutatkozó film elkészítésével.

Továbbra is fontosnak tartjuk évek óta zajló, sikeresnek mondható programjainkat folytatni, fejleszteni, újakat becsatornázni a felmerülő igények figyelembevételével.

Az ÉTA továbbra is tagja és állandó meghívottja az EASPD nemzetközi szervezetnek. Rendezvényein igyekszünk tudásunkkal, tapasztalatainkkal erősíteni a szervezet munkáját, valamint az ott szerzett tapasztalatokat beépíteni szövetségi tevékenységeinkbe.

A jövőt tekintve is fontos feladat és küldetés számunkra a hazai érdekvédelmi tevékenységek végzése, a megkezdett feladatok folytatása, eredményes befejezése, a szakmapolitikával történő folyamatos kapcsolattartás, együttműködés. Ennek jelenlegi legfontosabb felülete számunkra továbbra is az Országos Fogyatékosügyi Tanács, melyben lehetőségünk van további négy évig aktívan jelen lenni, mert bizalmat kaptunk a következő négyéves időszakra ismét. Így folytathatjuk a munkát tovább.

Tevékenységeinkről igyekszünk folyamatos tájékoztatást adni azok számára, akik figyelemmel kísérik munkánkat. Tájékoztatási felületeink változatlanul a honlapunk, Facebook oldalunk, YouTube csatornánk, valamint a negyedévente megjelenő ÉTA Hírek című újságunk.

Ez úttal is szeretném felhívni a figyelmet online kommunikációs felületeink folyamatos nyomon követésének fontosságára, hiszen nagyon sok lényeges információt teszünk itt közzé, pótolva ezzel valamelyest a fizikai jelenlét bonyolított programok csökkenését, ami a folyamatosan jelenlévő járványhelyzetnek köszönhető.

Összefoglalva, a teljesség igénye nélkül, a Szövetség összességében 2021-ben is tartalmas, eredményes, de kihívásokkal teli évet zár. Köszönhetően annak, hogy bár a járvány még mindig jelen van az életünkben, az összefogásnak, közös munkának, valamint a kormányzati finanszírozásnak, köszönhetően tudtuk/tudjuk megvalósítani programjainkat reményeink szerint 2022-ben is. Köszönet érte!

Az ÉTA Országos Szövetség felelős vezetőjeként bízom abban, hogy 2022-ben a COVID okozta jelentősen nehezített körülmények ellenére is tovább tudunk haladni az általunk helyesnek vélt úton annak érdekében, hogy továbbra is a ránk bízott emberek szolgálatában állhassunk a mindennapokban.

Mielőtt azonban nekilálgunk együttes erővel a következő esztendőnek, előttünk áll az adventi időszak és karácsony ünnepe. Kíváncsi vagyok mindannyiunknak, hogy minden pillanatnyilag is felmerülő nehézség ellenére igyekezzünk méltó módon készülni az ünnepre, együtt lenni szereteteinkkel kicsit feledve a gondokat, nehézségeket az élet adta lehetőségekhez mérten.

Áldott Karácsonyi Ünnepeket, békességet és jó egészséget kívánok Mindenkinek!

2021. december

Papp Ágnes

30 éves az „Együtt-Értük” Alapítvány

„Az ember igazi gazdagsága az a jó,
amit a világban véghezvitt.”

A kezdetekről

1991-t írtunk... A martonvásári Foglalkoztató Iskola néhány lelkes munkatársa létrehozta az „Együtt-Értük” Alapítványt. A kezdeti tőkénk minimális volt, de annál nagyobb a lelkesedésünk –, s ma már elmondhatjuk: a kitartásunk is.

Mi volt a célunk?

Az értelmileg akadályozott, súlyosan-halmozottan sérült gyermekek és fiatalok életminőségének fejlesztése. Szébbé és tartalmasabbá tenni a gyermekek/fiatalok mindennapjait.

Főbb tevékenységeink

Erdei iskola

Alapítványunk tevékenységében kiemelkedő fontosságú gáti Erdei iskolai program támogatása a Vértes Tájvédelmi Körzetében lévő, ideális pihenést biztosító üdülőházban, a Fecskepalotában.

Tehetséggondozás

Legyen a zene mindenkié! A zene (Ulwila és csengettyűs módszer) mellett az évek során a tánc, s a néptánc is a tehetséggondozás fókuszába került.

Terápiás foglalkozások

Alapítványunk már a 90-es években bekapcsolódott az ún. állatasszisztált terápiák (gyógylovaglás, kutya-terápia) alkalmazásába. Az évek során a „hangtálazás” is bővítette a kínálatot.

Táborozások, kirándulások

E programokat a célzott gyógypedagógiai fejlesztés szerves részeként tekintettük. Büszkéek vagyunk arra, hogy többen így láthatták először a tengert, vagy ülhettek először repülőre...

Majális programsorozat

Nyitott programunkkal az 1990-es évektől kezdve célunk az volt, hogy megismertessük sérült embertársaink értékeit, hozzájáruljunk az előítéletek csökkenéséhez.

Szakmai programok az ÉTA Szövetség támogatásával

Patrónus program

2017-ben indítottuk útjára a kezdeményezést a gyermekvédelmi ellátásban élő fiatalok személyes támogatására. Mesébe illő történet, hogy az egyik patronált fiatal örökbefogadó szülőkre talált patronusaiban.

Diák-önkéntes program

A fiatalok megtapasztalhatják, hogy – miközben sok helyzetben segítségre szorulnak –, maguk is segítőkké válhatnak.

(Tevékenységeinkről bővebben: www.egyutt-ertuk.hu)

Kuratóriumról, önkéntesekről, támogatókról

Egymást jól kiegészítő csapatként tettük a dolgunkat: Eisenbacher Imréné, Ibolya szervezőkészsége, Pető Sándorné, Magdi alapossága, André Andrásné, Böbi, tettekkészsége, Ragó Ferencné, Ági tehetséggondozás terén elért eredményei például szolgálhatnak minden fiatal számára.

Támogatóink nagy része rendszeres és visszatérő segítők. Az évek során több esetben szoros kapcsolat, jó ismeretség alakult ki köztünk. HÁLÁSAN köszönjük mindezt!

AMIRE IGAZÁN BÜSZKÉK VAGYUNK, hogy minden évben önkéntesek tucatjai segítettek, és segítik jelenleg is céljaink megvalósulását.

A KÖSZÖNET felsorolhatatlanul sokakat illet a 30 év alatt!

Orbáné Molnár Anikó, kuratóriumi elnök

„Fogd a kezem és megmutatom a világnak, hogy szüksége van rád”

A Fogd a Kezem Alapítvány 1991-ben szülők és szakemberek kezdeményezésére alakult azzal a céllal, hogy segítséget nyújtson a napközi ellátásban azoknak az intellektuálisan akadályozott fiataloknak, akik nagykörűvé válva az oktatási rendszerből kikerültek. Hét évvel később nyitott meg jelenlegi helyén az Alapítvány Terápia- és Munkaotthona, ahol a hangsúlyt kezdetektől az önállóbb életvitel elérésére és a munkán keresztüli fejlesztésre helyeztük. Az igényeknek megfelelően egy évvel később ezt követte a kilenc férőhelyes Szent Kinga Lakóotthonunk létrehozása, így a fiatalok lehetőséget kapnak, hogy egyre önállóbbak legyenek a mindennapok során. 2007-től a nappali ellátás mellett a fejlesztő foglalkoztatás is elérhető a fiatalok számára.

A Fogd a Kezem Alapítványt egészen pontosan 1991. április 19-én jegyezte be a bíróság. Alapítója több helyi szervezet, vállalkozás, önkormányzat és az egyetem, azonban elsősorban *Szvacsekné Jahn Margit*, azaz *Gitta* nevéhez és még jó pár érintett szülőhöz kötődik. Az eltelt idő alatt számtalan programot, szakmai fejlesztést hajtottunk végre, több mint száz felnőtt értelmi sérült fiatal számára.

Munkánk során kiemelt célunk az önértékelvényesítő képesség erősítése, életminőség javítása foglalkoztatással, művészeti fejlesztéssel, rekreációs lehetőségek biztosításával, csoportos és egyéni mozgásfejlesztéssel, valamint jogi és életvezetési tanácsadással.

Pedagógiai felfogásunkban ezért nem a fogyatékoság ténye kap hangsúlyt, hanem az önálló életvezetésben élő fiatalok emberi méltósága. Küldetésünk az, hogy ők is a közösség teljes jogú aktív tagjai legyenek és kiteljesedett életet éljenek.

A mi Napközünk

Terápia- és Munkaotthonunkban jelenleg 5 műhelyt működtetünk, ahol a délelőtti munkával telnek, a fiatalok képességeinek és érdeklődési körüknek megfelelően dolgoznak a különböző fejlesztő műhelyekben.

Délutánonként pedig szabadidős, fejlesztő foglalkozások, illetve tematikus, csoportos foglalkozások zajlanak. A napi tevékenységeink fontos része a szakember által irányított csoportos és egyéni mozgásfejlesztés is. Fiataljaink délután vehetnek részt mozgásszínházban és drámajátékokban, filmklubban és képzőművészeti foglalkozásokon, de itt kapnak helyet a életvezetéssel kapcsolatos tanácsadások is.

Fontos, hogy lassan 20 éve fogadunk önkénteseket az EVS, majd az ESC programokon belül. Továbbá mindig is jelentős volt a cégek és magánszemélyek önkéntes segítsége, mely a fiatalok számára további kapcsolódási lehetőséget is teremt.

► A munka világa nálunk

Jelenleg Terápia- és Munkaotthonunkban 40 fiatal foglalkoztatását és fejlesztését végezzük, miközben folyamatos kapcsolatban állunk szüleikkel és családtagjaikkal.

Termékeink között többek között ékszereket, merített füzeteket, kerámia tárgyakat, magpapírt készítünk és gyertyákat öntünk. Ezeket az ÉTA- támogatással létrehozott webáruházunkban (www.fogdakezem.hu), valamint munkahelyeken, vásárokon, rendezvényeken áruljuk.

2013. óta működtetjük Ability Cafe elnevezésű programunkat, mely során a vendégek Pécs különböző kávézóiban beszélgetés, kiszolgálás közben tapasztalják meg a résztvevő fiatalok munkáját és jelenlétét úgy, hogy nem a fogyatékoságuk ténye, hanem emberi értékeik kerülnek a középpontba.

Kulturális programjaink

2015 szeptemberében a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karával együttműködve kezdtük el Art Brut! – integrált művészeti szemináriumunkat, amelynek célja a fiatalok és a képzőművész szakos hallgatók közötti kapcsolatkeresés – ez a szeminárium a mai napig fut. A közös munka eredménye többek az Úszó ház projekt is, amelyet 2018-ban a Ludwig Múzeumban mutathattunk be, de közös művészeti katalógus is elkészült, mely honlapunkról letölthető.

A Keret Alkotó Csoporttal való közös munkák eddigi legsikeresebb előadása pedig a 2017. március 9-én bemutatott *Magadról nem akarsz beszélni?* című, Kiss Tibor Noé által írt színdarab. A középiskolások, romák és akadályozottsággal élők bevonásával készült előadás célja a kisebbségi csoportok réteg kultúrájának és integrációs problémáinak bemutatása.

Önállóság és lakhatás

1999-ben a saját tulajdonú Szent Kinga rehabilitációs célú lakóotthont hoztunk létre kilenc felnőtt fiatal részére. A lakóotthon Pécs belvárosában, családi házas övezetben egy kétszintes családi házban működik a mai napig, ezek mellett több támogatott lakhatást hoztunk és hozunk létre, az alacsonyabb támogatási igényű fiataljaink számára.

30 év után

Büszkék vagyunk arra, hogy az elmúlt években alapítványunk szakmai és szülői közössége és szolgáltatásaink fennmaradtak és az alapítói szándékokkal összhangban működnek.

Sok elképzelésünk van a jövőre vonatkozóan, szeretnénk erősíteni az önálló életvitelt és az önálló lakhatást, új módszerekkel bővíteni a terápiás foglalkozásokat, az aktív szabadidős tevékenységeket, valamint tovább fejleszteni a szülőknek szóló támogató programokat.

Továbbiakat rólunk: www.fogdakezomalapitvany.hu

Megjelent a Fény Felé Alapítvány új könyve

Fénykapu A fogyatékos-ügy reformkísérletei címmel

A könyvet a szerzők szülőknek, szakembereknek, egyetemi hallgatóknak és természetesen fogyatékosággal élő személyeknek szánták azzal a céllal, hogy emléket állítsanak annak az úttörő törekvésnek, hogyan lett részese egy „vidéki” civil szervezet a paradigmaváltásnak.

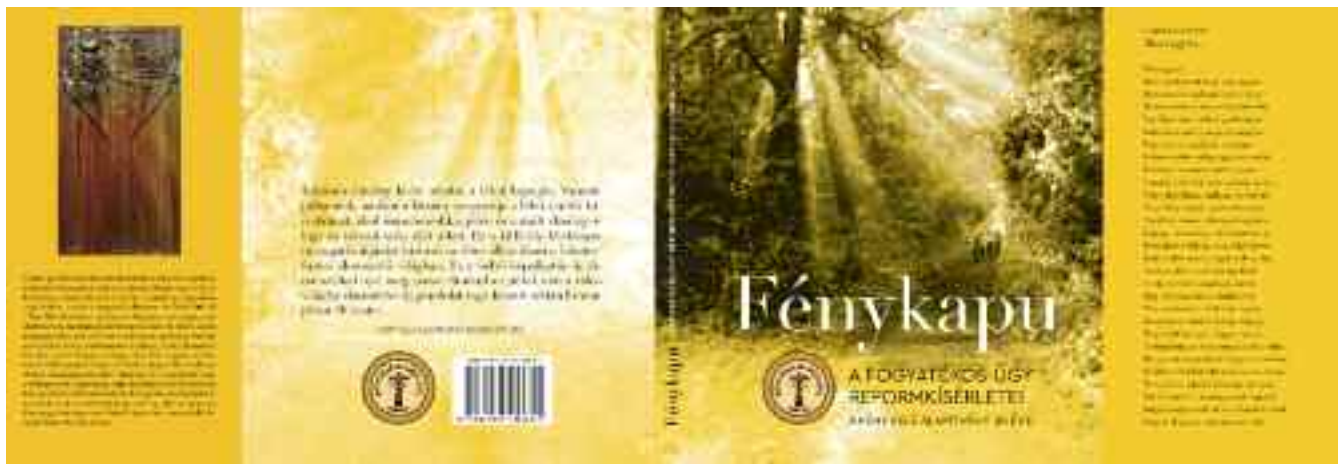
Elmondják, miért és hogyan hozták létre 1993-ban a Fény Felé Alapítványt a Debreceni Egészségügyi Gyermekotthonban élő súlyosan halmozottan sérült lakók ellátásának egyik pénzforrásaként.

Bemutatják a folyamatot, ahogyan támogató alapítványból fenntartók lettek, annak minden felelősségével, buktatójával. Elmesélik, hogyan tudtak talpon maradni, tudták ismertté és elismertté tenni a felépített szociális intézmény hálózatukat. Hogyan tudott életképes társadalmi vállalkozást indítani egy nonprofit szervezet, amely tőkével, vagyonnal, nemzetközi hírnévvel nem rendelkezik.

Céljuk, hogy példát állítsanak a hazai civil szervezetek munkájának, és követőket találjanak. Szó lesz annak a

kitaposatlan útnak a bemutatásáról, ahogyan és amint a Kézenfogva Alapítvány támogatásával, dr. Göncz Árpádné, Zsuzsa néni anyagi támogatásával 1999-ben a nagy állami intézetben felnövekvő értelmileg akadályozott fiatal emberek kezét megfogva átvezették őket az út másik oldalára. A Debrecen, Böszörményi út 119. szám alatt megvásárolt panellakásban megkezdték a magyarországi törvényekben akkor még nem létező lakóotthon ellátást számukra.

Bemutatják sikereiket, kudarcaikat, a Fény Felé Esélycentrum intézményhálózatának 22 éves kiépítésének mérföldköveit végig járva. Külön részt szentel a könyv holland, luxemburgi, magyarországi támogatóiknak, adományozási, pénzszerzési technikáiknak, az ÉTA Országos Szövetség és a CÉHálózat Egyesület megalapításában való tevékenységünknek. A két szervezet és a Kézenfogva Alapítvány története szorosan összekapcsolódik a Fény Felé Alapítvány történetével, ezért

beszélnek arról miért is vált fontossá, hogy egymás kezét szorosan megfogják. Bemutatják társadalmi vállalkozásukat.

Az események keretét adják az egyéni történeteknek, mert elsősorban azt kívánják megmutatni fogyatékkal élő ellátottaik, családjuk, dolgozóik hogyan élték meg a „kitagolást”, a tapasztalatok nélkül megvalósított intézményhálózat működésének megkezdését, hogyan vált szociális intézményeik működtetése 22 év alatt stabilá. A könyvet 157 fotó, interjú teszi szemléletesebbé.

A Fénykapu című könyv ötletét a Fény Felé Alapítvány GINOP-5.1.7-17-2018-00083 pályázata adta, amit mármint társadalmi vállalkozás – a Gazdaságfejlesztési és

Innovációs Operatív Programra nyújtottak be „Lakhatás és foglalkoztatás bővítése a Fény Felé Esélycentrum hálózatban” címmel. A pályázati kiírás külön forrást biztosított a szemléletformálásnak és a piacra jutásnak. Ezt a forrást egészítette ki az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az ÉTA Országos Szövetség és az alapítvány cél szerinti bevétele, mely a Fény Felé Kincsesláda műhelyben gyártott termékek értékesítéséből származott.

A könyvet a szerzők önkéntes munkában írták. Külön köszönet *Barbócz Károlynénak, dr. Balázs-Földi Emesének, Ferenczy Áginak, Papp Áginak, Pordán Ákosnak, Rózsáné Simor Katalinnak, Máriássy Áginak, Kerner Mariannak, dr. Sullerné Mártának* és Márta minden beszélgető partnerének, hogy megosztották a szerzővel és Önökkel emlékeiket.

KÉSZÜLT A KORREKT NYOMDÁBAN

ISBN: 978-615-01-3065-1

OLDALAK SZÁMA: 200 OLDAL

NYELV: MAGYAR

KIADÁS ÉVE: 2021

Kiadja: Fény Felé Alapítvány

4225 Debrecen Fügetlenség utca 4.

Felelős kiadó: dr. Suller Attiláné

webshop: <https://www.kincsesladastudio.hu>

Szerkesztette: Nyári Juli és dr. Sullerné Márta

Grafikai tervezés, tipográfia:

Medve Zsuzsa/Art-And Stúdió

Fotók: magánarchívum, Matey István, Fejes Márton

A Fénykapu című könyv **2990 Ft** árban személyesen megvásárolható Debrecenben, a Csók utca 3. szám alatt található Fény Felé Kreatív Stúdióban, de a Fény Felé Esélycentrumban Debrecen Harmat utca 41. szám alatt, vagy megrendelhető az alapítvány webshopjában

Megrendelhető:

info@fenyfele.hu, ffamentes@gmail.com

Dr. Sullerné Márta, a Fény Felé Alapítvány elnöke

Mobil: + 20 313 3574

30 éves a Fogadj el Alapítvány Jubileumi programsorozat Szajkon 2021 -ben

„Az emléked éned részei.
Építenek. Belülről...
Emlékeid többet árulnak el rólad,
mint a tükör amelybe nézel.”

(Mácz István)

2021 az emlékezés, a visszatekintés, a köszönetnyilvánítás éve volt a szajki Fogadj el Alapítvány alapítói, kuratóriuma, intézményi dolgozói, gondozottjai és családjai, az őket támogató személyek és közösségek számára.

Több mint harminc évvel ezelőtt megszületett egy álom, amelyben hitt a Stang család, s amelynek megvalósításáért mindhárom alapító tag – *Imre, Marika és Ákos* – mérhetetlenül sokat áldozott és szenvedéllyel, szilárd eltökéltséggel dolgozott. Ennek a fontos eseménynek a dátuma 1991. november 19., *Szent Erzsébet* napja volt. Ezúton is köszönjük, hogy volt kellő bátorságuk, eltökéltségük és nekiláttak egy jó cél, egy jó ügy megvalósításának!

A 30 éves út során sokat formáltak bennünket az örömök, a sikerek megélése, a leküzdhetetlennek tűnő akadálypályákon való hosszú menetelés, a félelemteli aggodás a jövőért, konfliktusok és azok megoldása, újabb és újabb fejlesztések lehetősége. Volt, hogy úgy gondoltuk feladjuk, kicsik vagyunk, nincs annyi erőnk, hogy a megváltozott körülményekhez, elvárásokhoz mindig igazodni, a feltételeket teljesíteni tudjuk. De mindig jött egy segítő kéz, aki új lendületet adott nekünk.

Az egész év folyamán a „30 év a sérült emberekért” címmel meghirdetett programsorozat rendezvényei, eseményei zajlottak intézményünkben – mi így ünnepeltünk. Élményekben gazdag, a múltunkat felidéző, eredményeinkre büszkén visszatekintő, a jövőt bátran építő, vidám és meghitt együttlétek jellemezték az idei esztendő alapítványi életét, melynek időnként a koronavírus intenzívebb jelenléte szabott csupán korlátokat. Programjainkat három témakör köré csoportosítottuk:

Adorján István Emlékév Közösségi szolgáltatások Közösségi programok

Az „Adorján István Emlékév” eseményei a Kuratórium alapító tagja, Szajk néhai plébánosa emlékére szerveződtek. Pista bácsi személyisége, munkája, elhivatottsága, lelkülete sokat lendített a fogyatékos ügy elfogadásán és természetes jelenlétén településünkön. Bátorított, hitével és Istenbe vetett bizalmával erősített bennünket, a szajki közösséget az ügy mellé tudta állítani. A nyitórendezvényen, paptársai, kollégái, rokonai, barátai emlékeztek róla, miközben

régi videó felvételeken és fotókon keresztül élhettük újra, az otthonunk, gondozottjaink, dolgozóink, segítőink munkáját, életét, harmincéves múltunkat. Novemberben Adorján István emléktáblát készítettünk és szenteltünk meg egyházmegyénk püspökének jelenlétével. Kirándulásokat, emléksétákat, hittantábort szerveztünk. Személyisége és a jelenben még mindig elevenen élő emléke, az iránta érzett szeretet népszerűvé és vonzóvá tette a nevéhez fűződő rendezvényeinket.

A „Közösségi szolgáltatások” eseményei között szerepelt – különösen a nyári aszályos időjárás miatt – a temetőben, a faluban a virágok locsolása, virágok elhelyezése. Népszerűsítettük a középiskolás körében az önkéntes munka örömeit. Közös sütéseket, barkács délutánokat szerveztünk tanítási, tanulási céllal.

A „Közösségi programok” között a már hagyományra vált a Nyitott kapu rendezvénnyel ünnepeltünk, ahol Jótékonyági futás is volt. Az Esélyegyenlőségi napot idén szűkebb keretek között tartottuk meg advent első vasárnapján az Alapítványi házban. Együtt ünnepeltük a gyermeknapot az iskolásokkal. Közös rajzpályázatot hirdettünk: „Szeretve segíteni” címmel, melyen az egészséges és a fogyatékkal élő fiatalok vettek részt, melyből kiállítás is szerveződött. A karácsonyi készülődést pástorjátékkal szeretnénk megkoronázni.

Emberi léttartamot tekintve nem nagy szám a 30 év, egy szervezet fennállásának, működésének időtávlátában jelentős nagyságot képvisel. S hogy ma itt vagyunk, és 30 éves születésnapot ünnepelhetünk, úgy gondolom az eredményeket felmutatni tudó közösségi munka eredménye. Sőt vannak további álmunk: egy lakóotthon létrehozása, melyek megvalósulásáért még szintén sokat kell fáradnunk. Ügyünkhöz ismét sok támogatóra, segítőre lesz szükségünk. Kívánom, hogy ne veszítsük el önmagunkban a jótettekre való hajlamot és készséget. Kívánom, hogy maradjon bennünk az a szenvedélyes eltökéltség, amellyel jól lehet szolgálni a fogyatékos ügyet. S kívánok mindannyiunk számára meghitt adventi várakozást, szeretetteljes együttléteket, áldott karácsonyt.

dr. Schleich Mária
Fogadj el Alapítvány kuratóriumi elnök

Esélyegyenlőségi konferencia a Parlamentben

A magyar Európa Tanácsi Elnökség (2021. március-november) keretében *Németh Zsolt*, az Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke, mint az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének alelnöke és a rendezvény fővédnöke, valamint *Lovász László Gábor*, a Miniszterelnökség kormányzati stratégiai kutatásokkal kapcsolatos feladatok ellátásért felelős miniszteri biztosa a Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatásával esélyegyenlőségi konferenciát szervezett, melynek címe: „*Gyakorlatok és tapasztalatok a diszkrimináció ellenes küzdelemben az Európa Tanács tagállamaiban*” volt. A nemzetközi konferencia 2021. november 11-én került megrendezésre a Parlament Delegációs termében, hibrid (jelenléti és online) eseményként. A konferencia nyelve angol volt, szinkrontolmácsolást, jelnyelvi tolmácsolást és – az Országgyűlés történetében először – angol nyelvű feliratozást biztosítottak a szervezők. A konferencia előadóinak egy része Zoom webinar platformon keresztül tartotta meg előadását, valamint Zoom-on és a Facebookon is közvetítésre került az esemény, amelyet hozzávetőleges 1300-nál is több nézője-hallgatója is volt.

Németh Zsolt és *Gurmai Zita*, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének tagja köszöntője és *Lovász László Gábor* bevezető gondolatai után *Fülöp Attila*, az EMMI Szociális Ügyekért Felelős Államtitkára tartott nyitó előadást. A konferencia két szekcióban került lebonyolításra. Az első szekció címe: „Esélyegyenlőség és diszkrimináció elleni küzdelem az Európa Tanács tagállamaiban” *Lovász László Gábor* elnökletével. Előadást tartott *Kósa Ádám* EP-képviselő, az EP Fogyatékosügyi Munkacsoportjának tagja, a SINOSZ elnöke, *Prof. Aoife Nolan* (Egyesült Királyság) az ET Szociális Jogok Európai Bizottságának alelnöke, *Odelia Fitoussi* (Izrael) az ENSZ Fogyatékosággal Élő Személyek Jogaival Foglalkozó Bizottság (UNCRPD)

tagja és *Maya Doneva* (Belgium) a Fogyatékosággal Élő Emberek Szolgáltatóinak Európai Szövetségének (EASPD) főtitkára. A második szekció címe: „Nemzeti stratégiák és eredmények a fogyatékkal élő személyek számára”, elnöke *Szekeres Pál*, az EMMI miniszteri biztosa, paralimpiai bajnok volt. Előadást tartott *Prof. Jun Ishikawa* (Japán), az UNCRPD tagja, *Cor J. W. Meijer*, (Hollandia) az Európai Ügynökség a Sajátos nevelési Igényekért és Befogadó Oktatásért igazgatója, *Prof. Hajdú József* (Magyarország), az ET Szociális Jogok Európai Bizottságának tagja, *Pordán Ákos* (Magyarország), az EASPD vezetőségi tagja, a Kézenfogva Alapítvány ügyvezető igazgatója, és *Damjan Tatic* (Szerbia), az UNCRPD korábbi tagja és alelnöke. A konferenciát *Veress Amarilla* 2021-es tokiói paralimpiai bajnok személyes észrevételei és *Lovász Gábor László* riportóri zárszava zárta.

A konferencia főbb gondolatai a következők voltak. Az esélyegyenlőség régi európai érték, gyökere a keresztyénségben van. A fogyatékosággal élő személyek lehető leghatékonyabb társadalmi integrációja, képzése, munkavállalása nemcsak az érintettek és családjuk érdeke, hanem összeurópai érdek és az egyenlőtlenségek elleni küzdelem, különösen a nők esetében, feltételezi az egyénekre koncentrálódó diszkrimináció több forrásának azonosítását és leküzdését. A mesterséges intelligencia és a biotechnológia területén is számos etikai kérdéssel szembesülünk, amelyek csak mostanában jelentek meg a jogalkotó látókörébe és a következő évtizedek legfontosabb kérdéseivé fognak válni. A magyar kormány egyik legfőbb feladatának tartja, hogy biztosítsa minden fogyatékosággal élő személy számára a teljes élet lehetőségét, ehhez pedig elsősorban akadálymentesítés és önálló, saját kereset szükséges. Fontos bemutatni az előrelépéseket az EU jogalkotásában és magában az EU-s intézményekben, ugyanakkor rá

► kell világítani arra is, hogy mennyire sikeres vagy nem az EU ezzel kapcsolatos politikája. A gyermekvédelem egyre fontosabb téma, több figyelmet kell fordítani gyermekeink megvédésére, támogatására is, így a fogyatékossgal élő gyermekek védelme, támogatása is kiemelt feladat. Ennek keretében ismertetésre került az is, hogy az Európa Tanács Szociális Jogok Európai Bizottsága hogyan foglalkozott a fogyatékossgal élő gyermekek jogaival. Több előadó kitért arra a témára, hogy a fogyatékossgal élő személyek milyen akadályokba ütköznek Európa-szerte a foglalkoztatáshoz való hozzáférés tekintetében. Ezen a területen alapvető fontosságú a technológiai, az állami és a szociális szolgáltatási szektor közötti együttműködés megteremtése. Az Európai Szociális Karta 15. cikke foglalkozik a fogyatékossgal élő személyek szakmai képzéshez, a rehabilitációhoz és a társadalomba történő újra beilleszkedéshez való jogaival, ezért a Karta elemzése több előadásban is megjelent. Az európai országok befogadó oktatási politikáinak és gyakorlatának vonatkozásában megállapítható, hogy miközben a szakpolitikák kidolgozása előrehaladt, a

végrehajtás csak lassan követi az igényeket. Az emberi jogokról globálisan beszélnek és megállapodnak, de mivel helyben hajtják végre, ezért a szakpolitika és a gyakorlat egyaránt fontos. Ma még hosszú az út a fogyatékossgal orvosi megközelítéstől az emberi jogi megközelítésig, ugyanakkor jó példa Japán, ahol a fogyatékossgal diszkrimináció megszüntetéséről szóló törvény elfogadása és módosítása paradigmaváltást jelent az orvosi/jóléti modellről az emberi jogi/társadalmi modellre is.

A konferenciát jelenlétével megtisztelte a norvég és a japán nagykövet, valamint a magyarországi brit, osztrák, ukrán és bolgár nagykövetség diplomatája. Számos szakmai testület (Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége, Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége, Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum, Halmozottan Sérültek Heves Megyei Szövetsége), valamint egyetem és hivatal (Simmelweis Orvostudományi Egyetem, Óbudai Egyetem, Nemzeti Közszerületi Egyetem, Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete, Központi Statisztikai Hivatal) képviseltette magát a rendezvényen.

Új esélyek az Odúban

Családi nappal egybekötött ünnepélyes könyvátadót rendeztek a szegedi Odú Központban, ahol a gyermekek arcára a játékos foglalkozások, a szakemberekre pedig a Gyermekút projekt keretében készült szakkönyvek csaltak mosolyt. A Családbarát Magyarország Központ által készített, hiánypótló ismeretanyag a legjobb helyre került, a régió elismert fejlesztőintézménye évente 130 gyermek ellátását biztosítja.

Szegedre látogatott a Családbarát Magyarország Központ európai uniós finanszírozású Gyermekút projektje, amelynek keretében újabb intézmény kapott segítséget szakmai kiadványok formájában. Az iskoláskor előtti eltérő, megkésett fejlődésű gyermekekkel foglalkozó Odú Központ 2002 óta működik a városban, míg az intézményt fenntartó Szegedi Korai Fejlesztést és Integrációt Támogató Alapítvány (KORINTA Alapítvány) 1993 óta igyekszik segíteni és jobbra tenni a kicsik és családjaik mindennapjait. Ezúttal a nyár közepén, a rekkenő hőségben vállalták önként a gyógypedagógusok, hogy megszervezik a családi napot, hogy kis tanítványaik a kánikulában is önfeledt élményekkel gazdagodhassanak. Odúsnak lenni egy olyan küldetés az itt dolgozók számára, amelyet csak elkötelezetten, felkészülten és lelkiismeretesen lehet végezni.

A Szegedi Korai Fejlesztést és Integrációt Támogató Alapítvány (KORINTA Alapítvány) által működtetett Odú Központban a gyermekek fejlesztését és a velük foglalkozó szakemberek ismeretbővítését fogják segíteni a szakkönyvek. Dr. Magyar Adél, az alapítvány elnöke büszkén mesélt az évtizedek alatt elvégzett úttörő munkáról, amely éves átlagban már 130 gyermek ellátását teszi lehetővé. – A diplomaszerezést köve-

tően előbb Szentendrén, majd Szegeden foglalkoztam egy bölcsődében a kora gyermekkori fejlesztéssel, erre tettem fel az életemet – kezdte az elnök-asszony. – Véleményem szerint

ez a könyvgyűjtemény mérföldkő a hazai képzésben. Abban látom a nagy előrelépést, hogy a Gyermekút projekt ennek olyan keretet adott, amely nemzetközi szinten is minőséget képviselő átadható ismeretanyagot, tudást hozott létre. Ez a projekt lezárul, de az összegyűlt ismeretanyag a beépítése a hétköznapi életbe valójában csak most kezdődik.

– A Családbarát Magyarország Központban zajló, A kora gyermekkori intervenció ágazatközi fejlesztése elnevezésű projekt célja, hogy azok a szakmai tartalmak, amelyeket kifejlesztünk, eljussanak a kisgyermekeket ellátó intézményekbe, ahol ezeket az anyagokat a szakemberek saját gyakorlati életükben és szakmai munkájukban tudják hasznosítani. Illetve úgy végzik gyógyító, gondozó, fejlesztő tevékenységüket, hogy együttműködnek, mint a gyermekekkel, családokkal foglalkozó ágazatok szakterületeinek szereplői – foglalta össze Dr. Kereki Judit, a projekt szakmai vezetője. – Célunk, hogy a gyermek és a család körül dolgozó szakemberek között kapcsolódásokat hozzunk létre, hisz fontos, hogy megismerjék egymást, hogy rálássanak egymás munkájára és összeadják a tudásukat. Ezek az intézmények képesek igazán hasznosítani e szakanyagokat. Nagyon bízom abban, hogy a tananyagaink és a képzéseink segítségével a felismeréstől kezdve a diagnosztikus szakaszon át az ellátásba kerülésig minden szakember meg tudja szerezni azt a tudást, amelyre szüksége van.

A szakmai vezető asszony elmondta, hogy a 2017-ben indult Gyermekút projektnek köszönhetően eddig

és odaadón foglalkoznak a picikkel. Sok játékot használnak és még a figyelemzavarral érintett gyerekekből is kihozzák a legjobbat. Remekül felszerelt és szakmailag kitűnő központ, mindenkinek csak ajánlani tudom. Itt tényleg azért dolgoznak, hogy esélyt kapjanak a gyerekek!

Ezt erősíti meg az újszentiváni Koczkáné Tóbiás Dóra Margit is, aki a 22 hónapos kislányával, Kingával szintén másfél éve látogatja az Odú Központot – már amikor a járványügyi előírások lehetővé teszik.

– Kinga négyhónapos kora óta járunk ide – *tekint vissza az elmúlt hónapokra Dóra.* – Születésekor

23 könyv jelent meg, 22 képzés indult és 12 ezer szakember képzése valósult meg. A fejlesztés eredményeként egy hatékonyabban működő ellátórendszer, átlátható gyermekút jön létre, színvonalasabb és mindenki számára elérhető szolgáltatásokkal. A képzések eredményeként nő és egységesebbé válik a kora gyermekkori intervencióban dolgozó szakemberek tudása, valamint a szülők képzésével az érintett családok tudatosabban, kompetens módon tudják támogatni gyermekeik erősségeit, így javítva a gyermekük, illetve családjuk egészségének életminőségét. A jelenlegi legkorszerűbb szakirodalom került összegzésre, amelyet a szakemberek be tudnak építeni a gyakorlati praxisukba, hogy segíthessék a szülőket abban, hogy hova forduljanak, ha rendellenes fejlődést tapasztalnak gyermeküknél.

Az ötéves Flóra és édesanyja, Olajosné dr. Csízik Tímea másfél éve jár Balástyáról az Odú Központba. A háromgyermekes édesanya elragadtatva mesélt az intézményről és az itt folyó páratlan munkáról.

– A faluban egyre több elmaradott fejlettségű gyermek jelenik meg – *mesélte Tímea, aki Flóra mellett egy tizenegy éves kislány és egy hároméves kisfiú édesanyja.* – Flóra 6-7 hónapos korában feltűnt, hogy csak az egyik oldalára fordult. Orvosról orvosra jártunk, elmentünk Dévény-tornászhoz, számos szakembernél megfordultunk. Az ismeretségi körömből többen is ajánlották az Odút, ráadásul hatalmas reményt és motivációt adott, amit láttam, hogy honnan hová jutottak el az egyik falubeli kisgyerekek. Ezek után minden követ megmozgattam, hogy bekerüljünk ide a kislánnyal. Rendkívüli odafigyelés és kreativitás jellemző a fejlesztőkre. Az itteni szakemberek a járvány alatt sem engedték el a kezünket, folyamatosan küldték a feladatlapokat, mindig számíthattunk rájuk.

Flóra beszéde kiskorától kezdve lassabban fejlődött a kortársaihoz képest. Alig szólalt meg, amíg el nem kezdett járni az Odúba. Az itt eltöltött másfél év alatt nyitottabbá vált, jobban odafigyel a környezetére és már mond egyszerűbb mondatokat, a korosztályához képest még mindig elmaradott a kommunikációja, de határozottan elindult a fejlődés útján.

– Csak jót tudok mondani erről az intézményről – *folytatta Flóra édesanyja.* – Kreatívan, lelkiismeretesen

rögtön látszottak a Down-szindróma jelei, amit a genetikai vizsgálat is megerősített. Az Odúba való beiratkozás után nem sokkal át kellett állnunk az online oktatásra, de mindenki végig nagyon készséges volt. Most azért jobb és könnyebb a gyerekeknek is, hogy vizsgatértünk a személyes kapcsolatra. Kinga nagyon szereti a zenét, az itteni gitáros terápia kifejezetten hasznos, otthon is sokat hallgatjuk, mert a kislányom nagyon szeret táncolni és odáig van a zörgő dolgokért. Ennek a hatása látszik a mozgásán is: ugyan csak 14 hónaposan ült fel először, ezt követően kezdett kúszni, mászni pedig csak nemrég, de a napokban már sétált az ágy mellett, meg is tud állni és egyre önállóbb!

A lekötelezett édesanyák mellett van még valaki, aki minden nap hálát ad az Odúért, mégpedig az intézmény vezetője, Futó Gabriella. A szakember fáradhatatlan, áldozatos tevékenysége sokak számára ad reményt és bátorítást a nehezebb időszakokban.

– Azért örülök kifejezetten a könyvtadásnak, mert intézményünknek óriási lépés ez a szakmai anyag – *jelenti ki az intézményvezető.* – Többen is részt vettünk a munkában, a személyes tapasztalataink megjelennek ezekben a tananyagokban, így hazai és nemzetközi viszonylatban is a jelenlegi legösszetettebb, legkomplexebb tudományos gyűjtemény került a kis könyvtárunkba. Így most a kora gyermekkorban tapasztalt problémákkal hozzánk forduló szülők, a különböző szakemberek és a gyakorlatot teljesítő hallgatók is a legkorszerűbb tudást nyújtó könyveket olvashatják. Jelenleg 18 szakember munkatársunk van, pszichológusok, gyógypedagógusok, gyógytornászok, akik a gyerekeknek a problémára fókuszálva tudnak segíteni a különböző szakterületeken. A probléma észlelésétől kezdve az óvoda kezdéséig járhatnak hozzánk a kicsik, legkésőbb hatéves korig, de zömében 0–3 év közötti gyermekeket látunk el. Hat gyerekekkel kezdtünk 2002-ben, mára 130-an járnak ide évente. Az Odú nemcsak a térségben egyedülálló, de országosan sincs sok hasonló. Azt szoktam mondani a kollégáimnak, hogy megvalósították az álmaikat. Ez egyedül nem ment volna, ez csak csapatban sikerülhetett. Együtt fejlődünk az évek alatt és vált mindannyiunk szívügyévé ez a projekt.

Az Én Közösségi Szolgálatom avagy Közösségi Szolgálat a jövőben

Alkotói pályázat díjátadója

2021. december 03-án az ÉTA Országos Szövetség központjában zajlott le Az Én Közösségi Szolgálatom, avagy Közösségi szolgálat a jövőben alkotói pályázat díjátadója.

A pályázatra 6 iskolából 18 nevezés érkezett.

A zsűri, melynek tagjai Papp Ágnes, Nemeskéri János, Csada Péter és Bíró Hajnalka 3 kategóriában az alábbiak szerint értékelte a pályaműveket:

Irodalom-Esszé kategória

1. helyezett: Czille-Szemirámisz-Roberta Mezőkövácsháza Hunyadi János Gimnázium Adni-és-kapni

A benyújtott 6 értékes, színvonalas alkotás közül a felkért értékelők egyhangúan Roberta pályázatát tartották a legjobbnak. Roberta már kiskorában anyukája révén tapasztalta, hogy a környezetünkben vannak olyan emberek, akik segítségre szorulnak.

Roberta azt mutatja be, aki nyitott szemmel jár, önzetlen szívvel fordul a világ felé, az látni képes az elesett ember gondját és kis segítséggel szebbé teheti az élete egy-egy pillanatát, de ez egyben örömet is okoz a segítőknek is.

A vele történeteket kedvesen, érzelmesen írta le és foglalta össze a pályázata végén kis verssel a tanulságot, aki ad az egyben kap is

2. helyezett: Sebesi Julianna Budapest XV. kerületi László Gyula Gimnázium, **Önkénteskedés a jövőben**

elkötelezett, bölcs gondolatok, rávilágít arra, hogyan alakul ki egy fiatal személyisége

3. helyezett: Tóth Scarlett, Mezőberényi Petőfi Sándor evangélikus Gimnázium **Önkénteskedni menő**

szép gondolatokkal fogalmazza meg mit jelent számára az önkéntesség.

Különdíj: Csabai Boglárka Budapest XV. kerületi László Gyula Gimnázium, **Önkénteskedés a jövőben** a technika és az ember kapcsolatát bontogatja ki.

Fotó-video kategória

1. helyezett: Csontos István, Víg Árpád, Wittmann Mátyás Budapest XV. kerületi László Gyula Gimnázium.

Az elkészített video jól demonstrálja, hogy mennyire fontos a közösségi szolgálat és érdemes e tevékenység részese lenni.

Sebesi Julianna hitelesen és meggyőzően mondja el, hogy milyen sokat jelentett neki a közösségi munkája, érdemes az ÉTA közösségi csapatának tagja lenni.

De fontos a szolgáltatásban végzett munka mellett a közösségi élmény megélése is.

2. helyezett: **Hupczey Henriett** Mezőberényi Petőfi Sándor evangélikus Gimnázium. Tartalmas anyag, mely felhívja a figyelmet az önkéntesség fontosságára. Egyfajta toborzó is.

Rajz-képzőművészet kategória:

1. helyezett: Bódi Dominika XVII. kerületi Balassi Bálint 8 évfolyamos gimnázium

Bódi Dominika alkotása kiemelkedett a beadott pályázatok közül. A benyújtott pályázat egy művészeti tehetséggel megáldott diák szépen komponált festménye.

Dinamikát ad a festménynek a három dominás szín megválasztása. A középen ülő lány háttérében a zöld, az előterében a barna színek mellett, ellentétes hatást vált ki a kékkel megfestett benyúló személy képe. A kép közepén húzódó padként használt ülés vízszintes vonala és a függőleges fák és tálat nyújtó alak szintén erősítik a színek ellentétét.

Dominikát csak biztatni lehet, hogy folytassa tovább a rajzolást, festést.

Profi, kimagasló alkotás.

2. helyezett: Gyöngyi Kitti Krisztina Esztergomi Montágh Imre EGYMI Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola Oktatás-Nevelést végző Intézmény **Üvegfalak nélkül**

Ötletes, jó technika.

3. helyezett: Kniezl Kevin Esztergomi Montágh Imre EGYMI Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola Oktatás-Nevelést végző Intézmény Buszkísérés

Részletes, finom munka

Különdíj: Zborai Luca Martonvásári Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium *nagyon jó rajz*, megható háttérsztori Luca azt a helyszínt rajzolta le ahova kijárnak Laurával, egy nagyon súlyos beteg, állandó görcsök között szenvedő „kislány”-hoz beszélgetni, társaságot, társas kapcsolatot biztosítani.

A középpontban Timike látható, jobbra fent az Anyukája, Ida néni: bal oldalon a két önkéntes nagylány, Luca és Laura.

Timike sajnos majdnem mindig fekszik, fájdalmai vannak. Amikor Luca megmutatta a rajzát és megláttam, első reakcióm az volt, hogy „milyen szépen mosolyog a rajzon Timike!”. Azt válaszolta, hogy „azért rajzoltam ilyenre, mert azt szeretném, ha Timike mindig így mosolyogna!” – megható pillanat volt igazán! illetve még a nyáron készített Luca néhány rajzot a táborban is.

2021.december 03.

Pápai Hajnalka, programfelelős

A védőoltás munkáltató általi kötelezővé tételéről

Dr. Limbach Viktória

Sok dilemmát okozott a munkáltatóknak az állam azzal, hogy nem vállalta fel annak kockázatát, hogy a Sars-Cov-2 vírus elleni védőoltást kötelezővé tegye. Csak azt érezte valamennyi munkáltató, hogy mindenhol falakba ütközik. Biztosítani kell a biztonságos, egészséget nem veszélyeztető munkakörülményeket a munkavállalói számára, de mit tehet egy világjárvány kellős közepén, folyton megújuló és egyre vadabb hullámok között. Nem írhat elő kötelező PCR vizsgálatot, nem kérdezheti meg, hogy valaki oltott-e avagy sem, mert a NAIH-3903-1/2021 sz. tájékoztatójában szigorú adatvédelmi korlátokat állított fel.

Majd közhírré tétetett, hogy az állam, mint munkáltató, a saját dolgozóinak védelme érdekében elrendelte a védőoltás kötelező felvételét, de nem akart beleszólni a magánszféra munkáltatóinak döntésébe, viszont a munkahelyek koronavírus elleni védelméről szóló 598/2021. (X. 28.) Korm. rendeletével (a továbbiakban rendelet) megteremtette annak a jogi lehetőségét, hogy a munkáltatók saját hatáskörükben, ha ezt szükségesnek látják az ott dolgozók biztonsága érdekében, az általuk foglalkoztatottak számára kötelezővé tegyék a védőoltás felvételét.

A rendelet a „foglalkoztatott” kifejezést használja, de nem definiálja, ami nem túl szerencsés, mert így a munkavállalókon kívül, ami a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényben rögzített fogalom, másokat is érthetünk foglalkoztatottak alatt, például a megbízottakat.

A munkáltató – az egészség megóvása érdekében, a munkahely és a munkakör sajátosságaira is figyelemmel – a védőoltás felvételét azon foglalkoztatott esetében, aki a

rendelet hatálybalépése előtt a védőoltást nem vette fel, a munkavégzés feltételeként állapíthatja meg, kivéve, ha a foglalkoztatott a védőoltás felvétele alól mentesül.

A fenti rendelkezésből következik, hogy amennyiben egy munkáltató úgy dönt, hogy kötelezővé teszi a védőoltást, akkor azt nem kell valamennyi foglalkoztatottjára kötelezővé tennie, de az adott munkahely, (munkavégzési hely) és az adott munkakör (pl. jelentős ügyfél kontaktus) sajátosságaira figyelemmel kell lennie.

A munkáltatók a saját szabályaik kialakításában rendkívül széles döntési szabadságot kapnak, de ez azt is jelenti, hogy az oltás kötelezővé tétele esetén, egyoldalú munkáltatói szabályzatban, vagy utasításban meg kell határozniuk, a kötelezett foglalkoztatotti kört, a

védőoltás felvételének határidejét, a védőoltás felvétele elmaradásának jogkövetkezményeit, a munkavállalók tájékoztatásának módját. A rendelet meghatározza azt, hogy a foglalkoztatott milyen okiratokkal tudja igazolni a beoltottságát abban az esetben, ha a munkáltató a védőoltás felvételére kötelezte. Nem beszél a rendelet az egészségügyi kockázatértékelésről, de egy ilyen horderejű munkáltatói döntést egy kockázatértékelésnek meg kell előznie. Tekintve, hogy a Munkáltató azonosította a koronavírus olyan biológiai kockázatként, amely ellen minden lehetséges védekezést meg kell tennie, ezért az oltással jogszerűen nem rendelkező dolgozót, minden egyéb eszközzel óvnia kell a fertőzés veszélyétől.

Nyilvánvalóan nem lehetséges, hogy az oltás felvétele alól jogszerűen mentesült dolgozó, a munkáját változatlan körülmények mellett oltatlanul is folytassa, miközben a kollégáinak kötelező volt az oltás felvétele. A mentesült személyt tehát adott esetben csak más feladatkörben, más beosztásban, vagy akár csak otthonról lehet tovább foglalkoztatni, mert a munkahelyén azonosított biológiai kockázat a koronavírus jelenléte.

Összegezve, a munkáltatók megkapták a felhatalmazást, de a kormányrendelet rengeteg újabb kérdést vet fel, amelyek megválaszolása a gyakorlatra marad, és nem árt, ha a rendelet olvasásakor nem feledkezünk meg a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény rendelkezéseiről sem, és a döntés meghozatala előtt a munkáltató egyeztet a munkavédelmi képviselővel.

Budapest, 2021. november 28.

dr. Limbach Viktória ügyvéd

Adventi Vásár Rákosmentén

Szövetségünk 2015-ben kötött Együttműködési Megállapodást Rákosmenten Önkormányzatával. Az ebben foglaltak alapján számos olyan terület van, ahol nagyon hatékonyan tudjuk erősíteni egymás tevékenységét elsősorban szociális és foglalkoztatási területén.

Megállapodás keretében Szövetségünk lehetőséget kapott arra, hogy – teljesen térítésmentesen – részt vegyen az évről évre megrendezésre kerülő Rákosmenti Adventi Vásáron.

A vásár 2020-ban sajnos nem került lebonyolításra a kialakult járványhelyzet miatt, de ebben az évben már nem volt akadálya a megrendezésnek és a szövetségi részvételnek. Advent teljes időszakára kiterjedően –

november 26-tól december 24-ig – az ÉTA kapott egy faházat, ahol hetes váltásokkal négy tagszervezetünknek volt és van lehetősége termékeit bemutatni és árúsítani a vásárt látogató közönségnek egy impozáns helyszínen, Rákosmenten Főterén. (Részvevő tagszervezeteink: Szimbiózis Alapítvány, Búza- virág Alapítvány, Fogd a Kezem Alapítvány, Fény Felé Alapítvány)

Tekintettel arra, hogy az ÉTA Hírek megjelenésének időpontjában még aktívan tart a vásár, részletesebb fényképes beszámolóval majd az első negyedéves kiadásunkban jelentkezünk.

Ez úton is köszönjük a lehetőséget Rákosmenten Önkormányzatának. Reményeink szerint az előttünk álló időszakban tovább tudjuk szélesíteni és színesíteni együttműködési megállapodásunk tartalmi elemeit mindannyiunk töltődésére, épülésére!

Papp Ágnes

Illatos, omlós svéd gyömbéres keksz

Sokáig eláll a sütis dobozban

Ami nálunk a mézeskalács, az a svédekénél a gyömbéres keksz. A tészta kellemesen csípős, édes és roppanós.

A **pepparkakor**, vagyis a gyömbéres keksz hagyományos svéd karácsonyi sütemény. Már az illatával bárkit lenyűgözhetsz, és az íze is csodás. Nagyon hasonlít a mézeskalácsra, csak sokkal erőteljesebben érződik benne a gyömbér íze. Ez a változat szinte ugyanolyan, mint amilyent a bútoráruházban kapsz. A svédek dekorálásra is előszeretettel használják.

Hozzávalók:

25 dkg liszt
15 dkg barna cukor
10 dkg vaj 5 evőkanál méz
2 teáskanál gyömbér
2 db tojássárgája
1 teáskanál fahéj
0,5 teáskanál szóda bikarbóna
1 késhegynyi szegfűszeg
1 késhegynyi sütőpor, csipet só

Előkészítési idő: 30 perc

Elkészítési idő: 12 perc

Egy nagy tálban keverd össze a lisztet, a szóda bikarbónát, a sütőport, a gyömbért, a fahéjat, a sót, a szegfű-

szeget. Add hozzá a cukrot, a vajat, a tojássárgát, csorgasd hozzá a mézet, és dolgozd össze. Könnyen formázható, rugalmas tésztát kell kapnod. Ha túl ragacsos, szórj még hozzá lisztet. Készíts belőle gombócot, és tedd a hűtőbe legalább egy órára.

Pihentetést követően lisztezett felületen nyútsd ki egy-két milliméteresre a tésztát több részletben, és szaggasd ki különféle kiszűrőkkel. Rendezd a kekszeket sütőpapírral bélelt tepsibe, és 180 fokon kell megsütni nyolc-tíz perc alatt. Hagyd a tepsiben kihűlni, mert a kekszek melegen könnyen törnek.

Forrás: <https://femina.hu/recept/sved-gyomberes-keksz/>

ÉTA-HÍREK

A lap egyes írásainak tartalma nem minden esetben egyezik a szerkesztőség véleményével.

Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége (ÉTA) kiadványa

1158 Molnár Viktor u. 94-96. • Telefon/fax: (06 1) 414 0500 • e-mail: iroda@eta-szov.hu • honlap: www.eta-szov.hu • www.facebook.com/ETASzovetseg/

Felelős: Papp Ágnes, elnök

Szerkesztő: Bíró Hajnalka • Telefon: (06 20) 252 1256 • e-mail: biro.hajnalka@eta-szov.hu

Nyomda: Keskeny Nyomda ISSN 1788-2877